

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W GDAŃSKU

WK/6130/118/22/4/2023

Gdańsk, dnia 19 grudnia 2023 r.

Pan
Wiesław Kaźmierski
Wójt Gminy Stary Targ

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 26 czerwca 2023 r. do dnia 31 października 2023 r. kontrolę kompleksową gminy Stary Targ.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 31 października 2023 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2019 - 2022 oraz inne okresy w miarę potrzeby – zgodnie z postanowieniami art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych* było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. przeprowadzenie (wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.) inwentaryzacji środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony (tj. sieci ciepłych, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych) metodą spisu ich ilości z natury zamiast drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, czym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) – str. 207 - 208 protokołu kontroli.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 *ustawy o rachunkowości* jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację, m. in. środków trwałych, do

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

tel.: 58 301-86-45, fax: 58 346-25-15

NIP 583-21-22-408 REGON 190134954

✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w art. 26 ust. 1 pkt 1 i 2 w/w ustawy oraz wymienionych w art. 26 ust. 1 pkt 1 i 2 w/w ustawy, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe – drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników.

Sieci ciepłne, wodociągowe i kanalizacyjne wchodzące w skład mienia gminy należy traktować jako obiekty, do których dostęp jest utrudniony ze względu na kwestie techniczne dokonywania ich pomiarów i w związku z tym winny być one inwentaryzowane metodą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami.

(por. <https://ksiegowosc-budжетowa.infor.pl/sprawozdawczosc/inwentaryzacja/2799872>)

2. Ewidencjonowanie niektórych zdarzeń gospodarczych niezgodnie z postanowieniami ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 342), a mianowicie:

- a) nieprowadzenie w 2022 r. ewidencji szczegółowej (z podziałem na poszczególnych beneficjentów dotacji) do konta 224 – *Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich*, czym naruszono postanowienia części II – *Opis kont* ust. 1 *Konta bilansowe* pkt 33 załącznika nr 3 do ww. rozporządzenia – str. 22 protokołu.

Z opisu konta 224 zawartego w ww. rozporządzeniu wynika, że ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna zapewniać możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji oraz zaliczek z tytułu płatności z budżetu środków europejskich według jednostek oraz przeznaczenia tych środków;

- b) nieewidencjonowanie dochodów przyszłych okresów (dotacji i subwencji przekazanej w grudniu 2022 r. na miesiąc styczeń następnego roku) na koncie 909 – *Rozliczenia międzyokresowe*, czym naruszono postanowienia części II – *Opis kont* pkt 17 załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia – str. 30 protokołu.

Z opisu konta 909 zawartego w ww. rozporządzeniu wynika, że służy ono do ewidencji rozliczeń międzyokresowych, a na stronie Ma tego konta ujmuje się w szczególności przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np.: subwencje i dotacje przekazane w miesiącu grudniu dotyczące następnego roku budżetowego);

- c) ujęcie na koncie 134 – *Kredyty bankowe* zobowiązań z tytułu zaciągnięcia pożyczki, czym naruszono postanowienia części II – *Opis kont* pkt 2 załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia – str. 176 protokołu.

Z opisu konta 134 zawartego w ww. rozporządzeniu wynika, że służy ono do ewidencji kredytów zaciągniętych na finansowanie budżetu. Zaciągniętą pożyczkę należało ująć na koncie 260 – *Zobowiązania finansowe*, które służy do ewidencji zobowiązań zaliczanych do zobowiązań finansowych (z wyjątkiem kredytów bankowych), a w szczególności z tytułu zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych;

- d) przypadki ewidencjonowania na koncie 011 – *Środki trwałe* działek zbytych w 2022 r. pod innym numerem niż wynika to z aktów notarialnych (5 przypadków na 9 objętych kontrolą), czym naruszono art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości – str. 198 - 200 protokołu.

Stosownie do treści przywołanego przepisu księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty;

- e) 2 przypadki nieujęcia/wyksięgowania środków trwałych (nabytego i zbytego gruntu w 2022 r.), a także przypadki ujmowania w 2022 r. środków trwałych (3) i pozostałych środków trwałych (4) w księgach rachunkowych na koncie 011 – *Środki trwałe* oraz 013 – *Pozostałe środki trwałe* później niż w miesiącu odbioru robót/nabycia środka trwałego/pozostałego środka trwałego (opóźnienia wyniosły od 1 do 8 miesięcy), czym naruszono art. 20 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 2 oraz art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości w zw. z § 26 ust. 2 ww. rozporządzenia – str. 198 - 203 protokołu.

Stosownie do wskazanych przepisów ustawy o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z jego treścią ekonomiczną, a księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

Natomiast zgodnie z treścią § 26 ust. 2 ww. rozporządzenia okresem sprawozdawczym jest miesiąc.

3. Prowadzenie w 2022 r. ewidencji podatkowej podatków pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego (kontrolą objęto 30 podatników) bez ustanowienia w każdym rodzaju podatków odrębnego konta analitycznego, czego wymaga § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) – str. 47 protokołu.

Zgodnie z § 11 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia konta szczegółowe prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach.

Natomiast w myśl § 11 ust. 4 pkt 1 ww. rozporządzenia dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku.

Tego rodzaju nieprawidłowość została stwierdzona również podczas poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w jednostce.

4. Przypadki nieprawidłowości przy pobieraniu w 2022 r. podatków lokalnych, a mianowicie:

- a) brak potwierdzenia dokonania czynności sprawdzających wobec 11 złożonych deklaracji na podatek od środków transportowych (kontrolą objęto 25 deklaracji z 2022 r.), czym naruszono art. 177 § 1 w zw. z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 – str. 52 - 54 protokołu.

Stosownie do brzmienia art. 272 pkt 3 ww. ustawy organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Natomiast w myśl art. 177 § 1 tej ustawy czynności organu podatkowego, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika dokonującego tych czynności;

- b) zastosowanie w 1 przypadku przy opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych niewłaściwej stawki podatkowej (podatek zaniżono o 70 zł), czym naruszono postanowienia uchwałą Nr XXX/233/2021 Rady Gminy Stary Targ

z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od środków transportowych – str. 54 protokołu;

- c) udzielenie w 4 przypadkach zwolnień z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów na powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego (do powierzchni nie przekraczającej 100 ha – kontroli poddano 5 decyzji) z naruszeniem art. 13d ust. 3 w zw. z art. 12 ust. 3 oraz art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 333) poprzez ustalenie w decyzji o zwolnieniu z podatku 5-letniego okresu zwolnienia:
- w 2 przypadkach licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym został złożony wniosek o udzielenie powyższego zwolnienia (wnioski złożono później niż w miesiącu zawarcia umowy nabycia gruntów) nie skracając odpowiednio okresu zwolnienia,
 - w 2 przypadkach licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów, a nie od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym złożono wniosek, co spowodowało bezpodstawne wydłużenie okresu zwolnienia od 1 do 3 miesięcy – str. 59 - 60 protokołu.

W myśl art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. a ww. ustawy zwalnia się z podatku rolnego grunty przeznaczone na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni nie przekraczającej 100 ha, będące przedmiotem prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nabyte w drodze sprzedaży.

Stosownie natomiast do brzmienia art. 12 ust. 3 tej ustawy okres ww. zwolnienia wynosi 5 lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa wieczystego użytkowania, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto w trwałe zagospodarowanie w drodze umowy.

Zgodnie z treścią art. 13d ust. 3 cyt. ustawy zwolnienia i ulgi podatkowe udzielone na wniosek podatnika stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

Reasumując, okres zwolnienia z ww. tytułu z podatku rolnego wynosi 5 lat, jednak jest ono udzielane na wniosek podatnika. Jeżeli wniosek zostanie złożony później, niż w miesiącu zawarcia umowy nabycia gruntów, okres zwolnienia winien być odpowiednio krótszy.

5. Wypłacenie w roku 2023 (za 2022) dodatkowego wynagrodzenia rocznego w nieprawidłowej wysokości w związku z błędnym ustaleniem podstawy jego naliczenia (nieprawidłowo do podstawy zaliczono wysokość wynagrodzenia za dni urlopu okolicznościowego oraz z tytułu opieki nad dzieckiem), co spowodowało zawyżenie dodatkowego wynagrodzenia rocznego w 4 przypadkach o kwotę ogółem 88,17 zł, czym naruszono art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1690) w zw. z § 6 pkt 1 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.) – str. 94 - 95 protokołu.

W myśl art. 4 ust. 1 ww. ustawy wynagrodzenie roczne ustala się w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, a także wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy przysługujące

pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy.

Stosownie natomiast do przepisów § 6 pkt 4 ww. rozporządzenia wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego ustala się z uwzględnieniem wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy, z wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego, a także za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

(por. pismo Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 stycznia 2010 r. – źródło: <http://www.serwisrb.pl/stanowisko-departamentu-prawa-pracy-ministerstwa-pracy-i-polityki-spoecznej-z-20-stycznia-2010-r-w-sprawie-wliczania-dodatku-stazowego-do-podstawy-trzynastki>doc-269826).

6. Przyznanie i wypłacenie w 2022 r. 2 nagród Skarbnikowi Gminy w łącznej wysokości 6.195,84 zł brutto (pracownikowi gminy zatrudnionemu na podstawie powołania) bez określenia, że nagrody przyznano za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej oraz na czym konkretne osiągnięcia polegały, czym naruszono art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *o pracownikach samorządowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 530) – str. 95 - 96 protokołu.

Zgodnie treścią wskazanego przepisu przesłankami do nagradzania pracowników zajmujących w urzędach gmin stanowiska na podstawie powołania [(tj. zastępcy wójta (burmistrza, prezydenta miasta), skarbnika gminy (powiatu, województwa)] mogą być wyłącznie szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.

Jedyną podstawą przyznania nagrody nie może być sumienne i staranne wykonywanie obowiązków pracowniczych. Musi występować coś więcej, praca wykraczająca swoją jakością, zaangażowaniem poza standard. (...). Z przepisów wprost nie wynika obowiązek prawny uzasadnienia przyznania nagrody. Pracownik samorządowy może jednakże otrzymać nagrodę za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej. Podstawą przyznania tej nagrody nie jest więc zwykle – sumienne i staranne – wykonywanie obowiązków pracowniczych, lecz praca wykraczająca ponad standardowe wykonywanie obowiązków. Przesłanka „szczególnych osiągnięć” będąca podstawą przyznania nagrody sugeruje, że w piśmie w tej sprawie powinno się wskazać chociażby ogólnie konkretne osiągnięcia pracownika leżące u podstaw jej przyznania (M. Rotkiewicz, Ustawa o pracownikach samorządowych. Komentarz. Wyd. 3, Warszawa 2021).

7. Wypłacenie w 2022 r. 3 nagród jubileuszowych z opóźnieniem wynoszącym (odpowiednio) 4 lata 5 miesięcy i 9 dni, 95 dni oraz 29 dni, czym naruszono art. 38 ust. 2 i 5 ustawy *o pracownikach samorządowych* w zw. z § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie *wynagradzania pracowników samorządowych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960 z późn. zm.) – str. 97 - 98 protokołu.

W przypadku najdłuższego opóźnienia nagrodę za 25 lat pracy zawodowej wypłacono w dniu 29 września 2022 r., podczas gdy pracownik prawo do jej otrzymania nabył w dniu 18 kwietnia 2018 r. (nie uwzględniono okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych). W dniu 15 września 2023 r. dokonano wyrównania nagrody jubileuszowej w zw. z nabyciem przez ww. pracownika prawa do jej otrzymania za 30 lat pracy zawodowej.

Z powyższego wynika, że pracownikowi wypłacono jedną nagrodę jubileuszową w wysokości należnej (po wyrównaniu) za 30 lat pracy, natomiast nie otrzymał on nagrody za 25 lat pracy.

Zgodnie z brzmieniem art. 38 ust. 5 ww. ustawy do okresów pracy uprawniających do nagrody jubileuszowej wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Nagrodę jubileuszową wypłaca się niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody.

8. Rozliczanie w 2022 r. kosztów podróży służbowych odbytych przez pracowników (kontrolą objęto 10 przypadków) z naruszeniem § 2 i 7 *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Stary Targ* wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy Stary Targ Nr 81/20 z dnia 31 grudnia 2020 r., a mianowicie:

- a) we wszystkich objętych kontrolą przypadkach brak sprawdzenia pod względem merytorycznym,
- b) we wszystkich objętych kontrolą przypadkach brak dekretacji oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania – str. 98 - 100 protokołu.

Zgodnie z postanowieniami ww. *Instrukcji* dowód księgowy powinien zawierać: sprawdzenie pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez właściwe komórki organizacyjne Urzędu oraz na dowód sprawdzenia - podpisy osób upoważnionych. Dowód księgowy powinien zawierać: stwierdzenie i zakwalifikowanie dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miejsca księgowania oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Właściwa dekretacja dowodów księgowych polega na: umieszczeniu na dowodach symboli kont syntetycznych – celem ich zakwalifikowania do zaksięgowania w odpowiednich urządzeniach ewidencyjnych oraz podpisaniu przez osobę dokonującą dekretacji.

9. Przypadki nieprawidłowości dotyczących rozliczania kosztów używania prywatnego pojazdu do celów służbowych (kontrolą objęto wykonywanie 7 umów zawartych z pracownikami w I półroczu 2022 r.), a mianowicie:

- naliczenie i wypłacenia miesięcznego ryczału po uprzednim złożeniu przez 1 pracownika oświadczenia o używaniu przez niego prywatnego samochodu do celów służbowych w oparciu o faktyczną liczbę przejechanych w miesiącu kwietniu 2022 r. kilometrów, zamiast w oparciu o przyznany limit kilometrów, co spowodowało zaniżenie ryczału o kwotę 170,48 zł, czym naruszono § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w *sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy* (Dz. U. Nr 27, poz. 271 z późn. zm.).

Zgodnie z treścią przywołanych przepisów zwrot kosztów używania pojazdów do celów służbowych następuje w formie miesięcznego ryczału obliczonego jako iloczyn stawki za 1 kilometr przebiegu i miesięcznego limitu przebiegu kilometrów na jazdy lokalne, po złożeniu przez pracownika pisemnego oświadczenia o używaniu przez niego pojazdu do celów służbowych w danym miesiącu. Oświadczenie to powinno zawierać dane dotyczące pojazdu (pojemność silnika, marka, numer rejestracyjny) oraz określać ilość dni nieobecności pracownika w miejscu pracy w danym miesiącu z powodu choroby, urlopu, podróży służbowej lub innej nieobecności, a także ilość dni, w których pracownik nie dysponował pojazdem do celów służbowych.

Kwotę ustalonego ryczału, zmniejsza się o jedną dwudziestą drugą za każdy roboczy dzień nieobecności pracownika w miejscu pracy z powodu choroby, urlopu, podróży służbowej trwającej co najmniej 8 godzin lub innej nieobecności oraz za każdy dzień roboczy, w którym pracownik nie dysponował pojazdem do celów służbowych;

- niezłożenie przez 1 pracownika miesięcznych oświadczeń w sprawie używania prywatnego pojazdu do celów służbowych (w przypadku 5 miesięcy), co naruszyło postanowienia Zarządzenia Nr 4a/2013 Wójta Gminy Stary Targ z dnia 14 marca

2013 r. w sprawie używania przez pracowników Urzędu Gminy w Starym Targu oraz jednostkach organizacyjnych Gminy do celów służbowych samochodów nie będących własnością pracodawcy oraz zwrotu kosztów z tego tytułu oraz zapisy zawartej umowy dotyczącej wykorzystywania do celów służbowych samochodu prywatnego – str. 100 - 102 protokołu.

Zgodnie z postanowieniami ww. zarządzenia oraz zawartą umową zwrot kosztów za jazdy lokalne następuje w formie miesięcznego ryczałtu po uprzednim przedłożeniu przez pracownika pisemnego oświadczenia o używaniu przez niego prywatnego samochodu do celów służbowych w danym miesiącu.

10. Przypadki nieprawidłowego naliczenia ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach ratowniczych członków ochotniczych straży pożarnych (kontrolą objęto wypłatę ekwiwalentu w 2022 r. 2 członkom Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy) poprzez przyjmowanie do ustalenia ekwiwalentu pieniężnego nieprawidłowego czasu trwania akcji, a także niewypłacenie (w 1 przypadku) należnego ekwiwalentu za udział w działaniu ratowniczym, czym naruszono postanowienia uchwały Nr XXXIII/258/2022 z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie *ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych* oraz Zarządzenia Wójta Gminy Nr 28a/2022 z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie *określenia zasad oraz sposobu naliczania i wypłaty ekwiwalentu pieniężnego strażakom ratownikom OSP za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu* – str. 112 - 115 protokołu.

Powyższe naruszyło zasady naliczania wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych określone w wymienionych uregulowaniach.

11. Zaciągnięcie zobowiązania poprzez zawarcie w dniu 25 sierpnia 2022 r. umowy Nr RG.I.271.8.2022.GP (z datą obowiązywania od dnia 31 sierpnia 2022 r.) z firmą KASZUB Prace Ziemne Marcin Kaszubowski, na wykonanie *Modernizacji drogi dojazdowej do gruntów rolnych Kalwa – Igły* o wartości 397.000 zł brutto i terminem realizacji umowy do dnia 20 września 2022 r., bez zabezpieczenia w planie finansowym jednostki na 2022 r. (w dniu zawarcia umowy plan finansowy w podziale klasyfikacji budżetowej, która została obciążona ww. zobowiązaniem, tj. w rozdz. 01042 § 6050 wynosił 0), czym naruszono art. 46 ust. 1 w zw. z art. 261 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. *o finansach publicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) – str. 132 - 137 protokołu.

Stosownie do brzmienia art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

Powyższa zasada wynika również z treści art. 261 cyt. ustawy, zgodnie z którym kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki.

Plan finansowy w rozdz. 01042 § 6050 został ustalony w wysokości zabezpieczającej przedmiotowe zobowiązanie na mocy uchwały nr XXXVI/282/2022 Rady Gminy Stary Targ z dnia 31 sierpnia 2022 r.

12. Przypadki nieprawidłowości przy udzielaniu zamówień publicznych, a mianowicie:
- a) nieterminowe przekazanie Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych na:

- *Modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych Lasy - Malewo* (umowa nr RG.I.271.2.2021.GP z dnia 5 października 2021 r.) - informację przekazano w dniu 13 grudnia 2021 r. – 91 dni po terminie,
 - *Odbiór, transport i przekazanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Stary Targ* (umowa nr RG.I.271.5.2022 z dnia 15 czerwca 2022 r.) – informację przekazano w dniu 9 stycznia 2023 r. – 219 dni po terminie,
 - *Modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych Kalwa - Igły* (umowa nr RG.I.271.8.2022.GP z dnia 25 sierpnia 2022 r.) – informację przekazano w dniu 16 grudnia 2022 r. – 126 dni po terminie,
- czym naruszono art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm.) – str. 134 - 135, 141, 188 protokołu.

Stosownie do treści wskazanego przepisu zamawiający przekazuje Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informację o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia odpowiednio ofert lub ofert dodatkowych albo ofert wstępnych lub ofert ostatecznych albo unieważnienia postępowania;

b) nieterminowe zamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o wyniku postępowań dotyczących zamówień publicznych na:

- *Modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych Lasy - Malewo* (umowę podpisano w dniu 5 października 2021 r., natomiast ogłoszenie o wyniku postępowania zamieszczono w dniu 13 grudnia 2021 r. – opóźnienie wyniosło 39 dni) – str. 142 protokołu,
- *Odbiór, transport i przekazanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Stary Targ* (umowę podpisano w dniu 15 czerwca 2022 r., natomiast ogłoszenie o wyniku postępowania zamieszczono w dniu 23 sierpnia 2022 r. – opóźnienie wyniosło 39 dni) – str. 190 protokołu,

czym naruszono art. 309 ust. 1 w zw. z art. 267 ust. 2 pkt 3 ustawy *Prawo zamówień publicznych*.

Stosownie do treści art. 267 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy zamawiający zamieszcza ogłoszenie o wyniku postępowania w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Natomiast w myśl art. 309 ust. 1 ww. ustawy zamawiający nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia lub unieważnieniu postępowania;

c) dokonanie zwrotu kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy po terminie oraz bez należnych odsetek w przypadkach udzielonych zamówień publicznych na:

- *Modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych Lasy - Malewo* (umowa z dnia 5 października 2021 r., cena: 344.022,70 zł) opóźnienie wyniosło 11 dni (odbior zamówienia nastąpił w dniu 5 listopada 2021 r. – zwrotu dokonano w dniu 16 grudnia 2021 r.),
- *Modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych Kalwa – Igły* (umowa z dnia 25 sierpnia 2022 r., cena: 397.000 zł) opóźnienie wyniosło 25 dni (odbior zamówienia nastąpił w dniu 20 września 2022 r. – zwrotu dokonano w dniu 14 listopada 2022 r.),

czym naruszono art. 450 ust. 5 w zw. z art. 453 ust. 1 ustawy *Prawo zamówień publicznych* w zw. z postanowieniami ww. umowy – str. 138, 143 protokołu.

Stosownie do przywołanych przepisów, jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy.

Zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonanie;

- d) nieterminowe zamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy dotyczącego zamówienia publicznego na *Modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych Lasy - Malewo* (protokół odbioru końcowego robót podpisano w dniu 5 listopada 2021 r., natomiast ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w dniu 13 grudnia 2021 r. – opóźnienie wyniosło 7 dni), czym naruszono art. 448 ustawy *Prawo zamówień publicznych* – str. 143 protokołu.

Stosownie do treści wskazanego przepisu zamawiający w terminie 30 dni od wykonania umowy zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy.

13. Sporządzenie sprawozdania Rb-27S na koniec 2022 r. na podstawie konta 901 – *Dochody budżetu oraz* konta 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych* (w Urzędzie Gminy nie prowadzono ewidencji dochodów na koncie 130 – *Rachunek bieżący jednostki* według obowiązującej klasyfikacji budżetowej), czym naruszono postanowienia § 3 ust. 3 Załącznika 37 *Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego* do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie *sprawozdawczości budżetowej* (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.) – str. 28 - 29 protokołu.

Przywołany przepis nakazuje sporządzać sprawozdania jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek budżetowych w zakresie wpływów planowanych, należnych, wykonanych oraz należności pozostałych do zapłaty i nadpłat. Dochody wykonane wykazuje się na podstawie danych księgowości analitycznej dochodów budżetowych do rachunku bieżącego - subkonto dochodów powiększone o środki w drodze, które nie wpłynęły na rachunek bieżący - subkonto dochodów do końca okresu sprawozdawczego, stanowiące wpłaty z tytułu dochodów dokonanych w kasie jednostki, w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy - *Prawo pocztowe*, w biurze usług płatniczych, w instytucji płatniczej lub w instytucji pieniądza elektronicznego i zapłaconych kartą płatniczą oraz wpłaty przekazane do banków w ramach zastępczej obsługi kasowej.

Z powyższego wynika, że aby poprawnie sporządzić sprawozdanie Rb-27S należy prowadzić konto ujmujące dochody rachunku bieżącego jednostki.

Ponadto w trakcie kontroli ustalono, że w badanym okresie organ stanowiący gminy nie podjął uchwały w sprawie ustalenia wysokości stawek procentowych opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, który może nastąpić w wyniku wydzielenia nieruchomości na skutek ich scalenia i podziału – art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 344) – str. 66 protokołu.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 ww. ustawy osoby, które otrzymały nowe nieruchomości wydzielone w wyniku scalenia i podziału, są zobowiązane do wniesienia na rzecz gminy opłat adiacenckich w wysokości do 50% wzrostu wartości tych nieruchomości, w stosunku do wartości nieruchomości dotychczas posiadanych. Przy ustalaniu wartości dotychczas posiadanych nieruchomości nie uwzględnia się wartości urządzeń, drzew i krzewów, o których mowa w art. 106 ust. 1 tej ustawy, jeżeli zostało za nie wypłacone odszkodowanie.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ustalenie stawki procentowej opłaty adiacenckiej stanowi obowiązek rady gminy, bowiem dopiero na jej podstawie wójt (burmistrz, prezydent miasta) w drodze decyzji ustala i określa wysokość opłaty adiacenckiej, stanowiącej dochód gminy. Brak stosownej uchwały prowadzi do nieuprawnionej rezygnacji ze źródła dochodów danej jednostki samorządu terytorialnego (vide: J. Jaworski, A. Prusaczyk, A. Tułodziecki, M. Wolanin *Ustawa o gospodarce*

nieruchomościami. Komentarz, wyd. C. H. Beck 2015 r., Legalis; por. również: wyrok WSA w Gliwicach z dnia 28 lutego 2007 r. sygn. II SA/GL 654/06, wyrok NSA Ośrodek Zamiejskowy w Katowicach z 25.07.2000 r. sygn. II SA/KA 2952/98, wyrok NSA z dnia 14 stycznia 2003 r. sygn. I SA 2293/02);

Podając powyższe do wiadomości Pana Wójta, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. przeprowadzanie inwentaryzacji środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników,
2. ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z postanowieniami ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
3. prowadzenie ewidencji podatkowej zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego,
4. pobieranie podatków lokalnych zgodnie z obowiązującymi przepisami,
5. prawidłowe ustalanie podstawy naliczania dodatkowego wynagrodzenia rocznego,
6. przyznawanie nagród pracownikom zatrudnionym na podstawie powołania zgodnie z przepisami ustawy o pracownikach samorządowych,
7. przyznawanie i wypłacanie nagród jubileuszowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a także wypłacenie pracownikowi zaległej nagrody jubileuszowej,
8. rozliczanie kosztów podróży służbowych zgodnie z obowiązującymi w jednostce uregulowaniami wewnętrznymi,
9. rozliczanie kosztów używania prywatnych pojazdów do celów służbowych zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zawartymi z pracownikami umowami,
10. naliczanie i wypłacanie ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych członków ochotniczych straży pożarnych zgodnie z postanowieniami uregulowań wewnętrznych określających to zagadnienie,
11. zaciąganie zobowiązań finansowych wyłącznie w granicach obowiązującego planu finansowego,
12. terminowe przekazywanie Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych, terminowe dokonywanie zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umowy, a także terminowe zamieszczanie wymaganych ustawą Prawo zamówień publicznych ogłoszeń,
13. sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych* kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez
Luiza Budner - Iwanicka; RIO w
Gdańsku
Data: 2023.12.19 11:58:20 CET

Luiza Budner – Iwanicka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

Pani Magdalena Wasiewicz – Przewodnicząca Rady Gminy Stary Targ.